

Posúdenie magisterskej diplomovej práce M. Homolu

Etika postmoderného subjektu a vzťah k sobě samému

Katedra elektronické kultúry a sémiotiky

Fakulta humanitných štúdií, Univerzita Karlova v Praze

Predkladaná diplomová práca sa voľbou témy i spôsobom jej spracovania umiestňuje do okruhu, ktorý spadá do poľa študovaného odboru. Etické problémy, ktoré sa vynárajú v súvislosti s postmodernými koncepciami subjektu, sú neoddeliteľnou súčasťou procesov, akými sa utvára charakter súčasnej spoločnosti a v tom zmysle ich možno chápať aj ako relevantný predmet skúmania v odbore elektronickej kultúry. Práca, ktorú M. Homola predkladá, prináša zreteľné svedectvá úsilia preniknúť k východiskám toho chápania subjektu, s akým sa stretávame v postmodernej reflexii a zachytiť jeho etické aspekty. Toto úsilie prináša presvedčivejšie výsledky predovšetkým tam, kde sa autor zameriava na Foucaultovu koncepciu, ústiacu do pokuse o etiku štýlov vo vzťahu k sebe samému.

Menej presvedčivo už diplomová práca vyznieva na tých miestach, kde sa autor pokúša túto Foucaultovu koncepciu umiestniť do širšieho kontextu postmoderného myslenia. Príčinu toho vidím predovšetkým v nejasnostiach, ktorými je poznačené chápanie postmodernity. Niežeby sa autor nepokúšal o presnejšie vymedzenie jej znakov, to sa mu naozaj nedá vyčítať. Tieto pokusy sú však metodologicky dosť nekoherentné (objavuje sa medzi nimi napr. vymedzenie postmodernity ako „filozofickej disciplíny“, s. 25) a nevedú k jasnejšej identifikácii špecifiky etickej problematiky v rámci tohto poľa. Pre text práve je príznačné, že k samotnej etickej problematike sa dostáva až od kap. 5.1. K výslednému dojmu neurčitosti prispieva aj to, že autor sa nevenuje niektorým koncepciám, ktoré sa kriticky stavali k Foucaultovým záverom, a pritom ostávali v rámci toho, čo by sme mohli nazvať postmoderným

myslením. Takou je napríklad Rortyho filozofia, ku ktorej sa autor vyjadruje iba okrajovo a aj to sprostredkovane. Rovnako ostávajú mimo jeho pozornosti pokusy začleniť do postmoderného prúdu niektoré verzie antropológie a filozofickej teológie.

Okrem týchto základných pripomienok uvediem ešte niektoré ďalšie:

- Niektoré vyjadrenia týkajúce sa Foucaultových pojmov a postojov sú dosť nejasné, napr. veta na s. 35: „Pojem epistémé Foucault definuje tým...“
- Časť venovaná Lacanovi k rozvíjaniu problematiky neprispieva, navyše sa opiera iba o sekundárnu literatúru.

Pokiaľ ide o jazykovú a formálnu stránku, predkladaná diplomová práca spĺňa nároky kladené na práce tohto typu. Text má prehľadnú štruktúru, rešpektujú sa v ňom pravidlá uvádzania zdrojov. Niektorým nedostatkom sa však autor nevyhol, napr. nesprávne písanie a skloňovanie mien: „Jean-Francois Lyotarda“, s. 11, „R. Jacobson“, s. 28.

Navrhujem, aby diplomová práca Bc. M. Homolu bola prijatá k obhajobe a predbežne navrhujem známku 2.

Prof. PhDr. Miroslav Marcelli, PhD.